

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Donald Bell:

ZADEVA HORTHY - POLITIČNA SLEPARIJA

I.

Zdaj je preteklo že dovolj časa odkar so Nemci zasedli Madžarsko, da nam je postala očividna velikanska politična sleparija, katero je vprizoril Regent Horthy s pomočjo svojih zaupnih agentov v inozemstvu, med katerimi se nahaja tudi važna osebnost, ki deluje v Zedinjenih državah.

Horthy-jeva igra, ki je obenem igra starinske madžarske fevdalne aristokracije, je naslednja: Prizadevajo si pokazati stari madžarski režim kot Hitlerjevo žrtev — ki ne more biti sokriven — da bi mogli potem na podlagi tega pozneje, po Hitlerjevem porazu zahtevati, da se jim dovoli nadaljevanje obstoja. To je seveda podlaga vseh poročil o madžarskem odporu, pravnih govorov, katerih dogodki niso potrdili.

Cisto jasno je zdaj, kdo je raznašal te govorice. Na Švedskem na primer, je Horthyjev eksponent madžarski poslanec sam, Ullain Revitsky, ki je sicer baje "pretrgal" odnosaje z Budapestom, a stoji vendar menda še vedno v neposredni zvezi z madžarsko prestolnico, od katere tudi prejema instrukcije.

V Bernu, torej na zvočni postaji v Švici, se nahaja bivši madžarski poslanik, po imenu Gustav Gratz. Ta se je prihujeno in neopaženo prikradel v Bern pred nedavnim časom.

V Lizboni je Horthy-jev agent tudi eden prejšnjih madžarskih diplomatov, po imenu Andorkas, ki si je nadel kinko proti-naciju, in je bil radi tega odžagan od madžarske vlade, tudi pred nedavnim časom. Dva meseca je tega, kar se je naenkrat zopet pojavit na Portugalskem.

Na Turškem igra to vlogo neki Gustav Frey, madžarski časnikar, o katerem je dobro znano, da je Horthyjev zaupnik. Prispel je v Ankaro približno istočasno s prihodom Andorkas-a na Portugalsko.

Povsem očividno je izgradil vso to Horthy-jevo alibi mašinerijo v teknu zadnjih treh ali štirih mesecev grof Stefan Bethlen. Posebno bistri časniški poročevalci so že takrat slutili, da se nekaj pripravlja, ker je Bethlen obšel vse neutralne prestolnice, med njimi Ankaro, Bern in Stockholm.

V Zedinjenih državah je predstavnik Horthyjevih interesov Tibor Eckhardt, ki se že nekaj časa sprehaja po vsej deželi in pridiga proti-nacistično, toda ne proti-Horthyjansko politiko. Tibor Eckhardtova potovanja v Ameriki so financirana na zanimiv način. Za njegovo prvo potovanje je prevzel stroške menda Francis Chorin, predsednik nacionalne madžarske zveze továrnarjev, katerega smemo štetiti med Horthyjeve prijatelje. Zanimivo pa je, da je njegovo drugo potovanje, v katerem se je kazal kot nekakšnega samo-izgnanca, navidezno finančirala Horthyjeva vlada sama. Poleti leta 1941 se je povabilo to vprašanje v enem komitejev madžarskega parlamenta. Ministerski predsednik Bardossy je izjavil v imenu vlade, da je bil znesek od dolarjev 15,000, ki je bil izplačan Eckhardt-u potom Nacionalne Banke, potrošen v nadi in prepričanju, da bo deloval v prid madžarskim interesom v inozemstvu. To pa se je zgodilo kljub temu, da je bilo že prej objavljeno, da je bil "kaznovan z izgubo svojega državljanstva," ker je deloval na škodo interesov Madžarske.

Zdaj, vsi ti Horthyjevi možje trde isto stvar, nameč, da je Horthy ujetnik. To je torej, kar je Horthy hotel, da verjameti Velika Britanija in Amerika. Toda preveč je dokazov proti temu. Prvo je dejstvo, da Bela Imre, madžarski nacistični prvak in Horthyjev politični nasprotnik, ni dobil predsedništva vlade. Za Hitlerja pa bi bil Imre popolnoma naravni kandidat, prav tako naraven kot Quisling na Norveškem — ako bi se bil Horthy zares postavil Nemcem po robu.

Ivan Cankar:

Kralj Matjaž

Videl sem tako razločno, kakor zdaj tebe vidim, tovariš —

Videl sem kralja Matjaža, ko je sedel na svojem visokem prestolu od jekla. Dvorana je bila prav tista, ki jo poznamo: nizka, mračna in sila prostrana, tako da nikjer ni bilo ne zidov, ne kotov; za vsako vrsto sivih stebrov se je v noč in hlad razprostrela druga dvorana, še večja od prejšnje. Nikjer ni bilo ne baklje, ne sveče, pa vendar so tihе luči prepletale mrak, kakor da bi poletavale bele veščetik pod stropom.

Bil sem med njimi in nisem bil; njih težko sapo sem dihal, njih bela lica sem videl in njih rdečo kri; pa vendar je bilo tam, zdi se mi, le moje brezteesno srce.

Na tem svojem jeklenem prestolu je sedel kralj Matjaž, visok in silen. V obraz je bil hudo bled, pod širokimi čeljustmi

so se bočili valovi mogočne črne brade; oči so ležale v globokih jamah in so gorele z motnim plamenom; orjaške pesti, nagosto porastle, so počivali na hrastovi mizi, pripravljene, da se vzdignejo. Tako je sedel kralj Matjaž in tako so sedeli, sloneli in ležali tudi vojščaki njegovi; nobeden se ni gani, ali nobeden ni spal, kajti vsaka ura bi lahko bila tista, ki je bila oznanjena pred tisoč leti.

V motnem plamenu oči Matjažih in njegovih vojščakov je bilo napeto pričakovanje. Kakor da se je bil kazalec na uru pomaknil tik do dvanaest in da vsak hip udari kladivo na zvon. Vse pesti, mogočne, so čakale trdo stisnjene, da se razklenejo ter zgrabijo za meč.

Zapihal je hladen nočni veter, kakor da so se bila nekje v daljnem mraku odprla nevidna vrata; črni valovi Matjaževe brade so se vzdramil in so zašumeli; plamen v njegovih očeh je zaplapolal in je bil svetlejši.

V dvorani se je prikazal čuden človek, kdo ve kako in odkod; stal je nenašoma pred hrastovo mizo kralja Matjaža. Obraz mu je bil ves polit s krvjo, da ga je bilo komaj razločiti; s krvjo in blatom je bila pokrita obleka, raztrigana v cuje; levi rokav mu je visel ohlapno niz dol in je bil prazen. Tak je stopil med vojščake Matjaževe in ni rekel besede; koj jim je bil enak, stal je med njimi tiko in nepremično, tlesnico sključeno v pest; in v temnih očeh se mu je užgal plamen velikega pričakovanja.

Prišel je drugi; ta je prišepal ob bergenji, ker je imel eno samo nogo; storil je takisto, kakor prejšnji. Za njim se je takoj prikazal tretji; in ta je, čudo prečudno, nesel lastno glavo v narociju; glava je bila okrvavljen od strnjene las do čeljusti, toda živila je, oči so gledale nezastite; in komaj je stopil med tovariše, je vzdignil glavo ter jo postavil med ramena.

Ta čuda sem gledal in se nisem čudil; zdelen se mi je, da se vse vrši po pravici, kakor se drugače ne more vršiti.

Tudi se nisem čudil, ko so prihajale dolge procesije od vseh strani; procesije,

O merah in vagah

Evropa in vse ostale svet ima že davno metrski sistem po katerem so urejene vse mere, vase, doljave itd. Poleg Anglie je samo Amerika, katera ima še vedno svoje funte, čevlje, milje in drugo. A še vse Amerika ne — Washingtonska vlada na primer ima v vseh svojih uradilih v pravilih metrski sistem. Znano je tudi, da se vsi veliki racuni vodijo po metrskem sistemu, potem se pa vsote premene po običajni ameriški ljudski meri. Danes je v kilogramih, litri — torej v metrskem sistemu.

Eno je gotovo: metrski sistem

je tako lahek, umljiv, da se ž njim hitreje računa na pamet, kakor more dober strokovnjak z drugimi sistemami na papirju. Vzemimo samo meter in jard. Meter ima deset decimetrov, potem ta deset centimetrov in zoper ta deset milimetrov. Zdaj pa razdelimo jard. Ta ima tri čevlje, vsak čevlje 12 palcev in vsak palec je razdeljen na šest najst. delov.

V "Casu," ki je izhajal po

predvsem v Ameriki, je bilo vse pi-

mu.

Ni treba, da bi se prestrašile naše ameriške žene zavoljo tega. Boljše je vzeti si par minut časa, pa pregledati razlike med obema merama, kakor pa postati nevoljen in reči: ne razume teh dek. Zato hočem danes dati nekaj navodil, kako je ena mera in kako druga. Če par-krat pazno prečitate to, pa boste vedeli za vselej.

Vzeli bomo okrogle mere, ker so razlike tako majhne, da ne pridejo v poštev pri kuhi. To-rej:

En kilogram, okrajšano kg, ima dva funta.

Nadalje: en kilogram se deli

na sto dekagramov ali dek in

mu.

petdeset dek ali petsto gramov. Kilogram ima torej tisoč gramov.

Torej ima en funt pol kg ali petdeset dek ali pesto gramov.

Na vsako unčo pa vzemimo po tri deke ali trideset gramov.

Pri merah za tekočine vzemimo en kvart za en liter. Pint bi bil potem pol litra in pol pinta — četrtnika. Ameriška šala ali čaša velja za četrtnika.

Zastran pregleda v številkah: 1 kg = 2 funta.

1 dekagram (dkg) = ena tretjina unče ali 3 dkg na eno unčo.

1 g je deseti del ene deke in jih gre torej 30 na vsako unčo.

1 liter (l) je en kvart. pol litra je en pint. četrtnik je pol pinta.

Da se ne bo katera izgovarjala, da je poprej vse merila na šale in zlice moramo povdarnati, da spada danes vaga v vsako kuhinjo.

Dragulje kuhajo v medu

Na Holandskem so že dalj časa delali poskuse, da bi ugotovili natančnejše učinke, ki jih ima velika vročina na dragulje. Spreminja jim barvo in sijaj in točenoma na bolje.

Pri omenjenih poskusih so ugotovili, da je učinek vročine posebno izrazit, če se dragi kamni prekuhajo v medu. Posebno a-hata po tem kuhanju skoraj n'vec spoznati. Njegove žilice se nasrkoj medu in barve mu postanejo zavoljo tega kreplješ. Tudi topaz se znatno spremeni, rmeni topaz dobi n. pr. rožnat sijaj. Cirkon postane čistejši in sliči diamantu.

Tudi dianit sam se spremeni, po obravnavi z medom dobri poseben sijaj, ki cika na rdečasto, toda ta spremembra traja le nekoliko dni, med tem ko se ostali dragulji spremenijo za daljši čas ali pa za trajno, vsaj kolikor je bilo mogoče doslej do-gnati.

Anekdot

Mark Twain, ameriški pisatelj, se je peljal z železnico. Njemu nasproti je sedel neki uradnik z ženo in hčerjo. Twain je tigo prebiral knjigo.

"Lepa pokrajina, kaj?" se je uradnik obrnil na Twaina. Twain molči.

"Bržkone čitate nekaj silno interesantnega?"

Twain je rahlo prikimal.

"A, gospod, študira? Kakšna pridnost. Prav, prav, mladi mož."

Nobenega odgovora. Doli golk.

"Smem ponuditi cigar?"

"Hvala, ne kadim."

"Gospod ne kadi, vse časti vredno. Saj vi ste uprav zgleđ vseh čestnosti, gospod. Mogoče pa boste kozarček žganja? Bo-ste?"

"Hvala, ne pijem."

"Abstinent? Neverjetno. To da dovolite mi zdaj, da vas predstavim svoji ženi in hčerki..."

"Hvala," zavrne Twain, "ženskami se ne pečam."

Francoški pisatelj junasih romanov Dumas je nekoč obiskal svojega prijatelja, ki mu je s ponosom razkazoval svojo hišico in ga nato peljal še v svoj majhni vrt.

"No, kako ti ugaja moj vrt?"

"Velik sicer ni, pač pa je" — in Dumas je pogledal v nebo — "visok."

Dvorni pesnik Ludvika Filipa, Vatout, se je na obedu pri kralju zastrupil z mesom in umrl.

ŠKRAT

Zupljan: "Kako je to, župnik, da imate konja reprezentativno?"

Župnik: "Sam, ste pa tako suhi!"

Zupljan: "Konja krmim s mene pa župljanini."

Mohovt: "Rekli ste mi boc oče mlašenke, ki se želim z poročiti, ni več pri življenju." Zdaj pa sem izvedel, da moč tri leta sedi v ječi."

Klobuščin: "No, pa mi ne veje, ali je to sploh življenje."

Gasilski povelnjnik: "Gasilski zdrži ti rečem poslednjih drži ravno!"

Gasper: "Vuh me piši!" Gasilski povelnjnik: "Ce bi bili pri vojakih, Gasper, bi ne tako govoriti."

Gasper: "Ce bi bili pri vojakih, bi tudi ti ne bil poveljničkih, bi izgovorila besed, ki bi te srečala za vse življenje."

Zena (obuja spomine): "Danesh je minilo 10 let, da bi si me na kolenih prosil, da mi bi izgovorila besed, ki bi te srečala za vse življenje."

Mož: "No in ti si izpregnila la prav napačno besedo."

Pripovedovali so c. em. sandru Dumasu.

"Vsi so zboleli, ves dvor, princi, vse princesse."

"In samo Vatout je umrl." "Samo Vatout."

"Uh, ta hinavec priljubljen."

Velikonočna priloga "Enakopravnosti"

**SAVA - NEKDAJ
VAŽNA CESTA**

Silna je reka, gigantska, kar da vsa spenjena dere in podira, si grize nova pota, odnasa tov naplavila tam. Silnejša je kot vihar in ogenj. Večna je. Vse v njej in okrog nje se neprestano menjava, ona ostaja. Veličastna je še, kadar se vsa majhna in utrjenja pretaka po strugi in grize in vijuga preko sočnih polj z vasicami in mesti ali kadar se liže na dnu skalnega krita in strmišča vanjo visoke stene s skrivenimi drevesi ter se nad njim spreletavajo ptice. Nikdar ni slaba ali usmiljena. Vedno nekaj v njej ali nad njo, kar je kot nikoli izrečena, težka skrivnost, vest, nakana, drget. Daje in jemlje, zida in razdira, gradi in ruši, kot da je razumeno in živo bitje, ki ga nikoli ne bomo razumeli. V njej so tisoč leta izkušen, v njej je modrost tudi takrat, kadar se nam zdi najbolj brezuma. Daje, čeprav tisti čas jemlje. Vedno je kdo na vrsti, ki od nje živi ali umira.

Reka je usoda krajem, po katerih se preliva. Usoda telesa in dobrin tako kot usoda duš ob njenih bregovih. Reka je tako kot zemlja, kot zrak ali svetloba in topota, življenje samo. Morje, reka, potok, žuboreči vir izpod mahovite skale ali pa droben hlap, zgubljen in neviden v vesmirju — del stvarstva kakor človek, ista večnostna slika. Oba nerazdružna, drug drugemu začetek in konec. Poezija in stvarnost ...

Rimljanci so bili Sava stvarnost všeči meri kot dandas nam. Za zvezo med domovino in provincami so se posluževali Ljubljance — Navporta ali "Brodo nosečega" toka in Sava. Od Ogleja do Vrhnik so zgradili cesto ter po Ljubljaniči in Savi prihajali do Donave in dalj, širili svojo kulturo, vnašali svoje bistvo.

Potem je prišel propad imperija. Tja do 11. stoletja so divale vojne vihre in reka je drvela svoja pota brez haska. Divja, polna ovir, nevarnih brzic je brodarstvu le uporno služila. Tu so že vojne 16. in 17. stoletja. Sledi zdaj spoznajo važnost reke za prodiranje armad. Izboljajo, regulirajo, toda za silo. Leta 1717 postane Trst pro-

sta luka. Razmahne se brodarstvo. Od Trsta in Reke drži odsek tudi vodna pot proti Dunaju in dalje. Nekaj let kasneje, leta 1725, je general Schmettai pregledal s svojimi inženirji vso reko do Beograda in podal poročilo, kaj, kako in kje je treba izboljšav, regulacij.

Ljubljaniča je tudi takrat tekla leno, poplavljala barje. Ob bregovih so zasadili hraste in bukve, ki naj bi varovale brodove pred viharji, za časa poplav pa, ko se je barje spremnilo v eno samo morje, naj bi nasadi na obeh bregovih kazali varno smer korita. Odstranili so iz struge nevarne kleče, čeprav in druge ovire.

Zgradili so drage vlačilne poti za potezanje brodov proti toku. V tem oziru je bilo največ storjenega v zasavskih tesneh, ki se začenjajo pri postaji Sava ter segajo do Zidanega mostu.

Povsem drugačne so bile razmere v slavonskih ravninah. Tam je bilo korito nizko, širše, razcepljalo se je v številne rokave in rokavce v teh so nastale naplavine, usedline in brodovi, ki so morda po spremnosti brodarjev v tesneh ušli ostrim skalam, so tu pogosto nasedli.

Tudi tu so storili, kolikor se je pač dalo. Brodniki so morali z dolgimi drogovami sami rušiti in odstranjevati nastale naplavine. V tesneh pa so predstavljale najnevarnejšo oviro brzice, slavovi, ogromne skale, ki so se zvalile z visokih bregov v sredu struge, ter ožine kjer so sprene roke komaj rešile dragoceni tovor in življenje brodnikov. V tej dobi je bilo napravljenega mnogo regulativnega dela prav v tesneh, kot na primer v Berdajsovem grabnju, pri Koritniku, v Renkah in drugod.

Razstrelili so nevarno skalovje, napravili 4072 klatfer (2737 metrov) vlačilne steze za volovsko vprego, da so potegnili brodove proti toku do lažje zmagljivih tokov.

Zato pot so obstružni posestniki morali odstopiti svet v širino treh klatfer, skoro 6 metrov sveta, ki so ga morali vključiti v vlačilno pot vzdolž reke na obeh straneh. Nadzirati so morali in vzdrževati v saki svoj odsek ter skrbeti za utrjevanje obrežja, ki je moralno biti zasejan z belo vrbo, katere korenine, kot je znano, izvrstno vežejo zemljo.

Kadar je kaj narobe z vašimi vodnimi cevmi, po-kličite nas. Vedno garantirano delo.

MICHAEL CASSERMAN

Plumbing, Heating and Repairing

18700 Shawnee Avenue

IVanhoe 3877

Vesle velikonočne praznike vsem!

CARL RIHA

Krojač

15312 WATERLOO ROAD

Delamo nove obleke in popravljamo stare
Cistimo in likamo

Vesle velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

Če je kdo pot zanemaril, je moral odstopiti še nadalje tri klatfere. Vsa regulativna dela, na katerih je napravil načrte inž. Ernst W. Durchlasser, so stala težih 200,000 goldinarjev. V niz raznih, s to vsoto izvršenih naprav spada tudi 480 klatfer (855 m) dolgi kanal na Ljubljaniči blizu Vevč, ki je imel devet zatvornic. O njem imamo strokovno poročilo izvedenca Tobije Gruberja, ki pravi, da se ta kanal za brodarstvo zaradi številnih zatvornic ni obnesel. Za Gruberjevega časa je bil ta kanal že popolnoma razsut in opuščen. Načrti za obnovitev pa so zaspali v fasciklu.

Istočasno v letih 1736 do 1737 so zadovoljivo odstranili tudi brzice pri Zidanem mostu, v Renkah in nevarne skale med Renkami in Zagorjem.

Zgradili in mestoma v živo skalo preložili so tudi vlačilne steze. Vsa ta dela so služila smotru, poživiti trgovino in vojaškim transportom med kraljestvom Ogrskim, Hrvatsko, Slavonijo in Srbijo ter Jadranskim morjem in Italijo. Vzdrževalni nadzornik Anton Hauptman je moral vsako leto po dvakrat pregledati vso pot in sicer po spomladanskem in jesenskem deževju od Vrhnike do hrvaške meje. V pomoč mu je bil izvedenec za kanalje in zatvornice Štefan Sili.

Sava je tu "na jezu", brzela s hitrostjo 3.5 do 4.0 m na sekundo. O delih v tem odseku i-

mamo podrobne zapiske. Zadostuje naj navedba, da so tu končno nekaj poglobili, regulirali ter s tem omogočili vsaj brogočnik Ernst W. Durchlasser, ki je znašala za vožnjo do Kleč ali Kašlja 15 goldinarjev nemške veljave, računanu s postajo Mokrice pri Brežicah, in 9 goldinarjev od Račice pri Zidanem mostu do Kašlja.

Pozneje je bila tarifa precej nižja. Sieherni, ki je prihajal z natovorjenim ladjo ali ki je uporabljal stranska pota, je bil dolžan, da se je prijavil v Račici, kjer je plačal predpisano vodnino ali vođni col. Prejel je boleto ali uradno potrdilo, ki jo je moral na poziv pokazati nadzornim organom.

Mitničarji so bili spočetka v Litiji, na Prusniku in v Račici. Pozneje, koncem 18. stoletja, so mitnice pomnožili. Glavni uradni so bili v Zalogu, na Prusniku, v Jesenicah pri Savi (onkraj Krški), vmesne mitnice pa so bile med drugimi v Krškem, Račici in Zagorju.

Vlačilna pot pa ni služila zgolj brodarstvu, temveč tudi (Dalje na 4. strani)

Vesle velikonočne praznike želimo vsem Slovencem in Hrvatom!

MR. & MRS. AUGUST F. SVETEK

478 EAST 152nd STREET

CLEVELAND, OHIO

Želim vsem vesle velikonočne praznike

JOSEPH PERME

15515 Waterloo Road

Slovenski krojač

Izdajemo moške obleke po najnovejšemu kroju. Trpežno in fino obleko dobite po zelo zmernih cenah v vaše zadovoljstvo

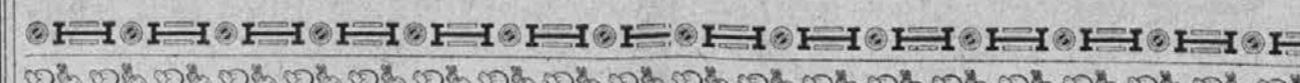
Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

MANDEL HARDWARE COMPANY

15704 WATERLOO ROAD

IVANHOE 6632

Polna zaloge barve za zunaj in znotraj. Umetna gnojila. Travno seme, vrtno orodje. Velika izbera gramofonskih plošč — slovenske — hrvatske — ameriške, kar tudi v vseh drugih jezikih.

John Bukovnik

Vaš slikar

762 East 185th Street

IVanhoe 1166

SE PRIPOROČA VSEM ZA NAKLONJENOST

Vesle velikonočne praznike želim vsem rojakom in prijateljem

Vesle velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

FRANK PAULIN

Zanesljiva postrežba za avto
Izvrsten ATLANTIC gasolin in olje

Vogal East 61st in St. Clair Avenue

ENDICOTT 9104

MOLLY'S TAVERN

7508 St. Clair Avenue

v Hrvatskem domu

Briwnica

Vesle velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

ANTON STANIČ

1225 NORWOOD ROAD — HENDERSON 9061

Polna zaloga grocerije in mehkih pijač. Se priporoča.

Vesle velikonočne praznike želimo vsem.

MODIC'S CAFE

6201 ST. CLAIR AVENUE

Izvrstno pivo, vino in žganje

HENDERSON 9103

MR. & MRS. L. ZUPANČIČ

1140 EAST 67th STREET
Grocerija
HENDERSON 0336

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si nakupite dobre grocerije pri nas. Imamo veliko izberovo.

MR. in MRS. ANTON PETKOVSEK

965 ADDISON ROAD

HENDERSON 4893

Žganje — pivo — vino

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Pri nas boste vedno dobro postreženi kolikor nam dovoljuje vojna postava, in upajmo v skorajšnjo zmago U. S. A.

JOSEPH TREBEC

Meat Market
1423 EAST 55th STREET
HENDERSON 1559

ANDREW RUIK

6704 ST. CLAIR AVENUE

Briwnica

Vesle velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

JOE ZALOKAR

911 ADDISON ROAD
Gostilna

Pri nas dobite vedno dobro pijačo, 6% pivo, vino in žganje ter dober prigrizek. Ob prilikah se oglasti pri nas in postregli vam bomo najboljše.

Vesle velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Najboljši sladoled dobite vedno pri nas. Se toplo priporočamo za naklonjenost.

FRANK LAURICH

15601 Holmes Avenue

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

OBIŠCITE NAŠO GOSTILNO na 16901 Grovewood Avenue

Našim gostom bomo vedno postregli z dobrim svežim pivom, pristnim vinom in žganjem ter okusnim prigrizkom. — Odprt do 2:30 zjutraj.

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

JOSEPH & FRANCES KERN

VENETIAN BLINDS CURTAIN RODS
ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.
6532 ST. CLAIR AVENUE
EDicott 3154

Window Shades and Wall Paper
Shade Manufacturers and Cleaners

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem

RUDY'S MEAT MARKET

4506 Superior Avenue

HENDERSON 8638 AGNES BUKOVEC
Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Se priporočamo, da si nakupite pri nas najboljšega, svežega in doma prekajenega mesa.

ANTON IN ANČKA LUZAR

6723 ST. CLAIR AVENUE

Gostilna

Pri nas dobite vse vrste dobro žganje, dobro pivo in vino in dober prigrizek. Ob prilikah se oglašate pri nas

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

KOMIN'S PHARMACY

6430 ST. CLAIR AVENUE — Vogal Addison Road
Slovenska lekarna — nasproti SND

Želimo vsem našim znancem in prijateljem vesele velikonočne praznike, ter se priporočamo za obilen obisk.

PETER KEKIC

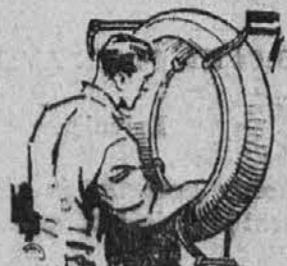
6622 ST. CLAIR AVENUE

Gostilna

Želimo prav vesele velikonočne praznike vsem obiskovalcem in prijateljem!

Pri nas dobite vedno dobro vino, pivo in žganje. Se priporočamo za nadaljni obisk.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

CENTURY TIRE SERVICE

Joseph Doygan, lastnik

15300 Waterloo Road

Vogal Calcutta Ave.

Telefon: KENmore 3536

Imamo vse potrebujoče za vaš avtomobil. Licencirana postaja za pregled tajerjev.

SAVA - NEKD AJ VAŽNA CESTA

(Nadaljevanje s 3. str.)

kot pot, na kateri so pobirali popotni denarčič od pešcev in vozov. Od Zaloge do Krškega si moral plačati 34 krajcarjev, od Krškega do Siska pa goldinar 80 krajcarjev. V Prusniku je uprava zgradila velike hleve za vole ter vse skupaj oddala v najem.

Marija Terezija je določila tornino od centa (Sa cent) od Siska do Krškega na 13 krajcarjev, od vedra (Sa vederu) pa 13 krajcarjev. Poklicni brodniki, brodarji ali ladjarji so potrebovali za to pot debelih osem dni, od Krškega do Zaloge pa šest dni. Zaslužili so od centa 11, od vedra 11 in pol krajcarjev, za drugo pa 25 goldinarjev; navzdol od Zaloge do Krškega 5 goldinarjev 55 in pol krajcarja, odtod do Siska pa 26 goldinarjev.

Brodarske sodne stvari je obravnaval urad na Prusniku, ki je bil podrejen okrožnemu uradu in deželnemu glavarstvu v Ljubljani. Za udobno prevažanje so zgradili tudi skladišča v Zalogu, v Krškem in v Sisku, čiji upravniki, "speditorji", so bili podrejeni in odgovorni uradu na Prusniku.

Na Ljubljanci so vozili dokaj veliki brodovi, ki so imeli do 300 centov nosilnosti. Ljubljanski magistrat je leta 1564 kupil devet takih brodov za 9 tisoč goldinarjev. Za les takega broda so zahtevali leta 1598 mimo 90 goldinarjev še suknjič iz dobrega blaga (lodna). Manjši brodovi z nosilnostjo 40 centov so imeli obliko v dolžino potegnjenega korita in so bili last ceha "Malih brodarjev". V tem času je bilo okoli leta 1599 na Vrhniku 60 brodarjev, na Igu, v Podpeči in Ljubljani pa po trideset.

Za časa Valvazorja so brodarili po Savici čalni, ki so bili podobni svinskim koritom, iz česar je omenjeni zgodovinar inačil na ime Sava (korito — Sautrog, torej Sau — Sava).

Ravnala sta ga dva človeka, nosilnost čolna pa je bila 30 centov.

Ko pa je postala Sava z regulacijo plovnejša, je dobil brodič smotrenejšo in lepo obliko. Rilec se je spredaj v lahnem loku dvignil v višino moža, na krmi pa je bil nekoliko ožji in manj zvit.

Skušali so sicer uvesti še kakšno drugačno obliko, toda vedno so se vrnili k stari, ki je naruvi reke še najbolj odgovorjava.

Gabrijel Gruber je na primer poskušal celo z jambori in jardi, pa je ustrelil mimo.

V tej dobi so prevažali v glavnem vino iz Hrvatskega in z Dolenjskega proti Ljubljani. Vojske v Evropi, tako na pri-

mer turška vojna 1788 in sledče leto vojna med Francijo in Italijo, so dale tovorom na Savi drugo vsebino. Gabriel Gruber je predložil leta 1784 načrt za temeljito in sistematično regulacijo Save v etapah. Njegovo delo je po večini izvršil Ljubljjanec Jozef Semerl (roj. 1752).

Šemrlovi načrti so savsko strugo, temeljito spravili v red. Njegova delavnost je segala tja do Zidanega mosta. Promet se je pocenil, kar kaže najbolj, da je državni erar pri vojaških transportih v času od 1. julija 1799 do zadnjega junija 1801 prihranil 156.368 goldinarjev na vozninah. Uredba z najvišjega mesta 11. julija 1803 je naročila, da se regulira Sava tako, da se bo lahko vršil promet z velikimi ladjami.

To naročilo pomeni začetek in izvedbo številnih in važnih naprav, proti katerim so prejšnje skoro igrača. V glavnem je bila temeljito preurejena vlačilna pot skozi do hrvaške meje. Više v tem sklopu dela, ki se je vrnilo z nekakšno mrzlično navdušenostjo, je pod cesarjem Josefom II. silna ideja, ki bi zvezala Jadransko morje in glavno mesto monarhije z mrežo vodnih poti.

Do izvedbe tega velikega zasnuka sicer ni prišlo, toda povzročil je, da so kot pripravo začeli regulirati vse večje reke bivše monarhije tako na primer Kolpo v sklopu s Savo, Savinjo, Dravo in Muro. Načrt je bil za tisto dobo nezaslušan in bi še danes predstavljal mobilizacijo kapitala in delovnih sil za celo desetletje.

Proračun te smeles transalpske водне зvezе z osrčjem monarhije je znašal nad dva milijona goldinarjev. Prav zaradi ogromnih stroškov in nekaterih drugih nememostljivih zaprek je ta genialni zasnutek, ki ga je mogel ustvariti predvrten duh, podlegel večno veljavnim zakonom možnosti.

Tem bolj pa so se oklenili nadaljnje regulacije Save. Kmalu je bila pripranjena ogreski brod, barcella, 800 do 1000 centov tovora do zagrebškega mostu in celo do že omenjenih Jesenic.

Okoli leta 1800 je plul mimo Sisko že brod s 5000—6000 centi do Donave. Od Jesenic na kranjski meji so pripluhali kranjske "domabase" z blizu 300 centti tovora do same Ljubljane. Tačas so začeli ploviti tudi po Savinji do Celja. Dotlej so prevažali po Savinji navzdol le v glavnem sodčke z apnom na splavu.

Da se škrobljeno perilo sveti, primešaj k škrbnu malo boraks in nekaj zrn soli ter dobro zmešaj, da se oboje stopi. Zato je najbolje, da najprej raztopiš sol, potem boraks in nato še škrb.

Na seji Academie Francaise je Viktor Cousin ves navdušen ponosno izjavil:

"Propadanje francoskega jezika se je začelo leta 1789."

"Ob kateri uri, če smem vprašati?" je povprašal pisatelj Victor Hugo.

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem in prijateljem

Double Eagle Bottling Co.

JOHN POKAR, lastnik

6511-19 ST. CLAIR AVE.

Hitrost človeške govorice

Po statistiki nekega norveškega psihologa govore Francozi najhitreje. Nemec izgovori v minuti okrog 250 zlogov, Francuz pa v istem času približno 100 zlogov več. Anglež spravi na minuto samo 230 zlogov iz sebe.

Rusi so še počasnejši, ker izgovore povprečno kvečemu 200 zlogov.

Tako za Francoze so na vrsti Japonci, ki se ponašajo s 310 zlogi v šestdesetih sekundah. — Kar se tiče jezikov primativnih ljudstev, pravi Norvežan, da jih belokozci deloma bolje in hitreje govore kakor ta ljudstva sama, ki so v govorjenju večinoma malo počasna, čeprav bi se našemu človeku to govorjenje zdelo prav hitro klepetanje.

PRAVILNO RAVNANJE Z VOLNENIMI REČMI

Volnenih nogavic, rokavic, žemperjev nikoli ne peri v vroči vodi, kakor tudi ne volnenega blaga, trikoja in podobnih reči. Zato si pripravi vedno mlačno vodo, in to precej vode, ker moraš take reče tudi izpirati le v mlačni vodi, če hočeš, da bodo res dobro in pravilno oprane.

Topla ali celo vroča kakor tudi mrzla voda škoduje volni. Posebno pletenine se pri pranju kaj rade uskočijo, in to prav zaradi napačnega pranja.

Tudi pletenin in volnenih oblek pri pranju ne ožemaj, temveč samo otisni in jih pusti najprej, da se malo odtečejo. Nato jih zavij še v brisače, da tako osušiš vse blago.

Pletenine nato raztegnji v prvotno obliko, obesi na obešalkin in na preprih, da se dodobra posušijo.

Volnene tkanine, katere moraš zlikati, pa likaj še vlažne in vedno narobe in ne na lice. Tudi svilenih tkanin ne peri v vroči ali mrzli vodi, marveč vedno v mlačni.

Če hočeš, da se bo oprana svila lepo svetila, dodaj zadnji vodi kocko ali dve sladkorja. Sladkor moraš dobro raztopiti in zmešati, da se v vodi pravilno razdeli, ker sladkor tkanino hkrati malo poškrabi, pa se sviša potem lepše da zlikati.

Da se škrobljeno perilo sveti, primešaj k škrbnu malo boraks in nekaj zrn soli ter dobro zmešaj, da se oboje stopi. Zato je najbolje, da najprej raztopiš sol, potem boraks in nato še škrb.

Na seji Academie Francaise je Viktor Cousin ves navdušen ponosno izjavil:

"Propadanje francoskega jezika se je začelo leta 1789."

"Ob kateri uri, če smem vprašati?" je povprašal pisatelj Victor Hugo.

Vsem pevcom, staršem in kulturnim delavcem ter mojim odjemalcem želim veselo velikonoč!

»SEME'S CAFE«
6507 St. Clair Ave.

LOUIS SEME, lastnik

MRS. ROZI ZDESAR

687 EAST 200th STREET

IVanhoe 3788

Polna zaloga bary za zunaj in znotraj

Sedaj bo čas za barvanje. Mi imamo najboljšo barvo kakor tudi vsakovrstno vrtno orodje.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

MR. & MRS. LOUIS OSWALD

17205 Grovewood Avenue

IVanhoe 7618

Zeliva vsem odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike in se priporočava za naklonjenost.

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

A. KAVCIK — J. LEVSTIK

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Priporočamo se, da nas obiščete za praznike. Postreli bomo z dobrim pivom, žganjem in vinom ter okusnim prigrizkom.

Vsem mojim odjemalcem se iskreno zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam v bodoče.

Prav vesele velikonočne praznike želi vsem

OGREN'S SHOE HOSPITAL

ANDREW OGRIN, lastnik

18508 Shawnee Avenue

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem in prijateljem in se priporoča

J. METELKO, O. D.

6417 St. Clair Avenue

v Slovenskem narodnem domu
Vhod pri avditoriju

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem
in prijateljem!

Prav vesele velikonočne praznike želita

EMERY & LOUISE KRIZMAN

NIGHT CLUB
LIKER

Pivo v zaboju — Odprto do 2.30 zjutraj

961 Addison Road

ENDicott 9193

Standard and other Beers by the Case

ANTON MARTINČIČ

5919 Prosser Avenue

Grocerija in mesnica

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem
in prijateljem!

Kdor hoče imeti za velikonoč kozarec dobrega vína, naj se oglesi pri nas.

JOHN KRAMER'S

BONDED WINERY

5303 St. Clair Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem
in prijateljem!

BACH'S BAKERY

"Where Quality Counts"

7108 St. Clair Avenue

ENDicott 4770

A. A. BACH AND SON

Vesele velikonočne praznike želimo vsem

odjemalcem in prijateljem!

Se zahvaljujemo za vašo naklonjenost in se priporočamo v nadaljnjo naklonjenost.

MR. & MRS. JOE BELAJ

GOSTILNA

3304 St. Clair Avenue

HAVE ONE WITH ME

Pri nas dobite vedno najboljšo pijačo, pivo, vino, žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo, da nas rojaki obiščejo.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem gostom in prijateljem!

VITAMINI

Poleg beljakovin, tolšč, ogljikovodikov, vode in rudniških snovi uživamo s hrano še vitamine. Imenujejo se tudi akcesorijne ali pomožne redilne snovi. Dobivamo jih v tako malih množinah s svežo zelenjadjo, sadjem, jajci, mlekom in mesom. Oni so edine organske snovi, ki ne izgrevajo v telesu. Pomanjkanje vitaminov se javlja kmalu v raznih obolenjih in manjši odpornosti organizma napram infekcijskim boleznjim. Značilno je, da že v malih množinah ugodno učinkujejo, daslavno kot viri energije ne pridejo v poštev. Lahko jih uživam v poljubni množini brez zlahka posledic. — Natančno jih še ni bilo mogoče raziskati, ker jih do danes še niso mogli izolirati in kemično razstaviti.

Poizkusili so dokazali, da živalski organizem ne more proizvajati vitaminov, marveč jih sprejema z rastlinsko hrano. Rastlina je nekak kemičen laboratorij, ki jih gradi. Znanost se je začela baviti z vitaminimi in njihovimi učinki še v novejši dobi. Evropski narodi so uživali večinoma mešano hrano, vsedega pri njih ni bilo opaziti izprememb, ki jih povzroči pomanjkanje vitaminov. Šele med vojno in prva leta po njej so se pokazale posledice nepfimerne prehrane v raznih težkih obolenjih n. pr. skorbutu, pri otrocih, zlasti dojenčkih rahitisa, krhke kosti in splošna izčrpovanost organizma.

Na podlagi teh opazovanj, raznih poizkusov in izsledkov delimo vitamine v 3 skupine: v vitamine A, B in C. Nekateri znanstveniki razlikujejo še več vrst, ki pa so si med seboj tako podobne, da jih je težko ločiti.

Zdravniki na daljnjem vzhodu so že več desetletij opazovali živčna obolenja, splošno oslablost, nestalno hojo in slednje onemoglost in smrt pri revnejših slojih. Dolgo si niso mogli tolmačiti vira te bolezni in so sprva mislili, da ji je vzrok infekcija. Šele s tretjimi raziskavanji in poskusi so zasledili vzrok bolezni v pomanjkanju vitaminov. Glavna prehrana revnega prebivalstva Azije je riž. Kakor je znano, se ta lušči in polira. S tem se odstranijo otrobi, srebrna mrenica, ki pokriva riž in z njim tudi vitamine. Teh je največ tirk za lupino. Slabo hranjeni ljudstvo je umiralo za težko bolezni, ki jo je samo nazivalo beri-beri, kar znači neko vrsto hindostanskih ovac z zibačojo hojo. Vsled splošne oslablosti bolnikov je opaziti pri njih posebno hojo, jih dobimo največ v rastlinskih v živalskih tolščah. Nahajajo

Vesele velikonočne praznike želimo vsem

CASS DRUG

Vogal Cherokee Avenue in E. 185th St.

Telefon: KENmore 2877

Vesele velikonočne praznike želiva vsem!

Re-Nu Auto Body Co.

982 EAST 152nd STREET

zraven Post Office na Five Points

JOHN POZNICK in MAX ZELODEC, lastnika

Mi vam popravimo fenderje in body na vašemu avtomobilu, da bo kot nov.

DELO GARANTIRANO — CENE ZMERNE

Naš telefon je GLenville 3830

ENAKOPRAVNOST

tod tudi ime bolezni. Beri-beri so začeli zdraviti tako, da so hranili bolnike z neolusčenim rižem. Kmalu so se pokazali ugodni uspehi. Vzrok ozdravljenja so pripisovali posebni snovi v riževih otrobih, ki so jih nazivali vitamine (vita—pomeni živiljenje, amin pa dušikovo snov). Ker so s temi vitaminimi ozdravili živčno bolezen beriberi, so jih imenovali antineuritične vitamine (nerv-živec) ali vitamine B.

se v mleku, maslu, ribjem olju ter rastlinah in sadju. Umetno hranjenim otrokom se izboljša rahitida v letnem času, ko imajo krave poleti svežo pašo in preidejo vitamine iz rastlin v mleko.

V tolšči topljive vitamine imenujemo antirahitične ali vitamine A. Za rahitido obolelega otroka je nemudoma peljati k zdravniku, ki odredi pravilno ozdravljenje. Čim preje so bolezni zdravi, tem lažje so posledice ali pa sploh izginejo.

Znanost o vitaminih napreduje z vsakim dnem. Na podlagi novih izsledkov se izboljuje ljudska prehrana. Ta pa ne sme ostati le zanimanje in skrb posameznikov, temveč vseh slojev, da vzraste zdrav, čil in krepak rod.

Lepotičje imate doma v kuhinji

Francozinje pravijo, da imajo vse, kar potrebuješ za nego lepotne, doma v kuhinji, odnosno v jedilni shrambi. Zato ni treba kupovati draga lepotičje.

Kadar čutiš, da ti polt vene in de se ti začenjajo delati gubice, vzemi sveže masti in jo počasi razgrij. Potem ji primešaj 20 do 30 kapljic bencoveje tinkture ter dobro raztepisi. Ko postane ta zmes mlačna, si namazi z njo obraz in jo pusti na obrazu četr ur.

Polt si osvežiš in zravnava gubice tudi s sirovim rumenjakom. Obraz in vrat si umij s toplo vodo in mastnim milom, oplakni ju s hladno vodo in dobro osuši z brisačo. Nato razmazi po obrazu in vratu dva sirova rumenjaka. Le po očeh ne smeš mazati. Potem počakaj pet do deset minut, ne da bi med tem govorila ali se smejava. To se pravi, da se obraz ne sme medtem prav nič gibati. Ko se rumenjak dobro posuši, ga zmij z mlačnim kamilčnim čajem.

Cisti med, ki mu pridene žlico limonovega soka, napravi kožo nežno in preprečuje gube.

Zelo dobro za obraz je sirovo sveže mleko. Z njim si namažeš obraz zjutraj in zvečer ter puštiš, da se mleko na obrazu posuši. Ko je mleko suho, ga zmiješ z vato, namočeno v močnem kamilčnem čaju.

Za utrujene oči je dobra kuhińska sol. Deni v vodo nekoliko kuhińskie soli. Ta raztopina je najboljša kopel za oči in sicer devaš na zaprte oči obkladke, namočene v tej vodi, in jih puštiš vselej 10 minut na zaprte oči.

Izvrsten zobni prašek si narediš iz pomarančnih olupkov. Te posušiš pri ognju in zdobiš v prahu. Pridaj malo zmlete kreške in prha zdrobljenega rmania.

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Joseph Žele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Avenue

ENDicott 0583

452 East 152nd Street

IVanhoe 3118

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni najboljše postreči

Iskrena velikonočna voščila in mnogo piruhov želi vsem

August Kollander

v Slov. Narodnem Domu

6419 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

KOLLANDER izpoljuje prošnje za državljanke papirje, prodaja denarne nakaznice (MONEY ORDERS) in opravlja notarske posle.

Vesele velikonočne praznike želi vsem ženam in dekletom ter se priporoča za naklonjenost

Logar Beauty Shoppe

17216 GROVEWOOD AVENUE

IVanhoe 0645

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ROSEDALE DAIRY

Slovenska mlekarija
1083 EAST 68th STREET
HEnderson 4926

James J. Macerol, Prop.

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

MESNICA IN GROCERIJA

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se priporočamo v nadaljnjo naklonjenost.

Postregli vam bomo najboljše z dobrim mesom in grocerijo. Posebno za praznike imamo veliko začinka.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

MR. & MRS. FRANK CERKVENIK

Gostilna
4502 ST. CLAIR AVENUE

V naši gostilni vedno postrežemo gostom vljudno in prijazno z okusnim prigrizkom in najboljšo pijačo.

Pri nas dobite vedno najboljšo pijačo, pivo, vino, žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo, da nas rojaki obiščejo.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem gostom in prijateljem!

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

KREMZAR FURNITURE

Trgovina s pohištvo

6405 St. Clair Avenue

v S. N. Domu

ENDicott 2252

STARINA CAFE

Joseph in Mary Starina, lastnika

689 EAST 200th STREET

Kenmore 9816

Želimo vesele velikonočne praznike vsem gostom in prijateljem!

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem, sorodnikom in prijateljem želi in se priporoča

OBLAK FURNITURE

6612-14 St. Clair Avenue

HENDERSON 2978

LOUIS IN JENNIE OBLAK

Za dobro sveže pivo, pristno vino in žganje, pride k nam. — Vedno prijazna postrežba.

MRS. MARY JAKŠE IN SINONI

884 East 200th St.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

VSEM ČLANOM DRUŠTVA

CARNIOLA TENT

No. 1288 The Maccabees

želim prav vesele in zadovoljne velikonočne praznike!

IVAN TAVČAR, tajnik

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

MR. IN MRS. MATH KUČER

481 EAST 152nd STREET

Kenmore 9899

Točimo legalno žganje, dobro vino in sveže pivo. Se priporočamo.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

RALPH ČEBRON

MESNICA

4030 St. Clair Avenue

HENDERSON 7182

Vsem cenjenim gospodinjam se priporočamo, da si nakupijo svojo mesenino pri nas.

Mr. & Mrs. John Saye

J. & S. DELICATESSEN STORE

Vogal Glass Ave. in E. 60th St.

Vesle velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

PRIJATELJ'S PHARMACY

Slovenska lekarna

ST. CLAIR AVE. Cor. EAST 68th ST.

ENDicott 4212

Prescription Specialists

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

ENAKOPRAVNOST

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Vaš brat ima polno otrok, ima ženo, govorimo iskreno, zapravljivko."

"Mažarsko," zamrma z drhtecim glasom kanonik.

"Vseeno," odgovori hladno Palfij. "Zadolžen je do vrha glave. Njegova upnika se zove knez Andrej Batorij in Ferenc Tahi. Glejte ta čudni slučaj! Jurij Svetič je živel od milosti kraljevega sodnika, in milost je velika, morda prevelika. Moj gospodar je vzel vašega brata za upravitelja susjedstva; mastna je ta krava, a vaš brat ni samo molzel in zase obrdržal boljše mleko, on jo je molzel do kri — on je varal svojega gospodarja."

Kanonik zadrhti, a njegovi grbasti brat se skloni še nižje in zaječi obupno.

"Da, varal ga je," nadaljuje Mažar razdraženo. "Znano mi je to iz pisem gospe Uršule, kako je kralj, vem tudi več. Njegovi tovariši so ga izdali in so pripravljeni pričati proti njemu. Vi, domine admotum reverende, ljubite svojega brata, ljubite njegove otroke, zanje Vam živo bije srce; vse to mi je dobro znan. Pomislite, kaj se lahko zgodi z njim, predoteči si vso bedo, vse nadloge, vso sramoto, ki ga bo strla, ako kraljevi sodnik le migne s prestom. Njegovo imetje se bo prodalo, njegovi otroci bodo ostali v bedi, a plemičevo ime bo priseto na sramotni kamen. Ali boste dovolili, gospod kanonik, da bo vaš rod pred vsem svetom oskrunjen z blatom, bo li moglo vaše srce preboleti jok sibke deče?" Palfij se je nasljal, prekrizavši roke, ob zadregi kanonikovi, ki je nemo stal pred njim, upirajoč oči ob tla. Naspoli izpregonari kanonik:

"Gospod Palfij, Vi ste okrutnik brez srca."

"Glej ga! Da nimam srca? Zares čudna šala! Ali je imel vaš brat srce, ko me je varal. Da nimam srca! Bože moj! Kadar človek dela pametno, pravite, da nima srca. Moj gospodar hoče na vsak način, da se Tahi vgnjezdi na Susjedu. To mora biti, me razumete, kanonik, to mora biti. A jaz sem povsem pametno preračunal, kako bi se dalo to izvršiti. Roka roko umiva. Hočete pripeljati Tahija v grad ali ne? Če ga uvedete, so odpušcene vsemi bratu pregruhe, še več, odpuščeni so mu dolgovi, a ban in Tahi — ki ima med vašimi stanov močno stranko — bo skrelbil, da ga vaš deželní zbor izbere za sodnika. Če pa ga ne uvedete, potem pa pride vaš brat — v ječo. Ne gre se tu za šalo, ampak za pogodbo. Da ali ne, kanonik? Govorite!"

Stefan Svetič pobledi kot smrt, na čelo mu stopijo, debele kaplje znoja, a z roko se je grabil za prsi. Jurij, brat kanonikov se polagoma dvigne na noge. Lice mu je bilo porumenelo, mišice na obrazu so se mu silno napele od muke; z velikimi belimi očmi je ziral v brata, da sliši iz njegovih ust rešitev ali pa smrt. Kanonik je molčal. Napisel stopi Jurij korak naprej, poklepke pred brata, mu objame kolena in zavpije z glasom, da se je človeku trgalo srce:

"Brate! Brate! Veilk grešnik sem. Vem, da nisem vreden pomilovanja, a usmili se moje deče, moje uboge dece, ki si ji ti boter. Ta je čisto nedolžna." In jokaje spusti Jurij glavo med bratova kolena.

"Moj Bog!" vzduhne kanonik, "ti vidiš to nadlogo in be-

ENAKOPRAVNOST

"Ne vem. Vam bom že pisal, amice kanonik. Vsekako ne pride pred dvema ali tremi meseci. Tedaj bo treba delati. Ali ste se odločili?"

"Da," reče kanonik polglasno in pokima z glavo.

"Bene! Moj beseda! Dajte mi roko!" reče Palfij in poda kanoniku desnico, katera ta s sklopilno glavo plaho stisne.

"Hočem javiti vašo odločitev svojemu mogočnemu gospodarju," nadaljuje Mažar, "in nadejam se, da mu bo zelo ljubo. Tu je pogodba med Batorijem in Tahijem; ko se reč opravi, bo vrnil gospod knez Batorij Juriju vsa svoja in Tahijevo dolžna pisma. Treba je dobro paziti, a pred vsem je treba molčati, da stara Heninovicova ne izve, ker bi se potem vse izjavilovalo. Vi, admotum reverende amice, ostanite med tem časom tukaj. Vi pa, Jurij, se vrnite zjutraj zgodaj na Susjed. Ne smoje nas videti skupaj. Pojutrišnjem pridem sam z učenim Gregorjem Dombrojem tjakaj. Naredite zapisnik, da se vse lepo zabeleži in izroči. Plačo imate isto, kot preje. Bivate lahko v Zagreb. Počakati hočem, dokler vsega ne izročimo po zapisniku, da se Heninovic zopet ne premisli. Sedaj pa z Bogom, amice kanonik. Še predno odidem iz Za-

"Gospod Palfij!" zašepeta kanonik s solzami v očeh.

"Kaj je?" vpraša Mažar hladno, krenivši z glavo.

"Kedaj pride gospod Ferenc Tahi v Zagreb?"

Velikanoč

pomeni novo življenje in daje nov up. Ničesar ne napravi življenje bolj krasno in nudi več veselja kot godba. Nam je nemogoče pozabiti vojne, toda domačo fronto si lahko olepšamo z godbo.

OBISČITE NAS

Seznanili vas bomo z številnimi godbenimi dragocenostmi!

Mervar Music Mart

6919-21 St. Clair Avenue

Veselo in srečno velikanoč želimo vsem našim cenjenim odjemalcem!

ZA PRAZNIKE

Ako želite imeti za praznike doma posušene šunke, klobase, želodce in vse vrste sveže meso, se oglasite pri

JOHN BABNICK

MESNICA

1147 Addison Road

EX 1419

ŽELI ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
IN SE TOPLO PRIPOROČA

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

slošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Zenske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglašite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

DEKLETA ali ŽENE

Za pregledovanje sukenj in kožuhovine

Ročne šivilje

Finishers na kožuhih

Delavke za urad

(Izkusnja ni potrebna)
Visoka plača od ure za posebna dela

Engel-Fetzer

Huron in Euclid

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 z
šest večerov na teden

DOWNTOWN:
750 Huron Rd. all
700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Ako iščete

dobrega popravljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno pravovrstno delo. Popravljamo stare čevlje. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri brambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno
razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Strežajka dobri delo

\$25.00 tedensko za polni čas

Tudi strežajka za 3 ali 4 ure dela na dan

Vpraša se pri

Sorn's Restaurant

6034 St. Clair Ave.

ENDicott 4143

3 DELAVCI

dobijo delo za nakladanje in razvajanje premoga ali pa na